

ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಜನರಲ್ಲಾ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾತುರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿಫೈಡ್ ಆಡರ್ ಹೊರಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲ. ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ರೂಲ್ ೫೦ರ ಕೆಳಗೆ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನಾಲ್ಕನೇ ತಾರೀಖು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಭೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಶಾಸಕರನ್ನು ಕಂಡು ಮಾತನಾಡಿ ಅವರೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿಫೈಡ್ ಆಡರ್ ಹೊರಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳೊಳಗೆ ಹೊರಡಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ನಾನೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮ್ಮದೂ ಬಂದಿದೆ. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾಳೆ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯಾಗಿ ನಾಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ವಿಷಯ :— ನಾಗಸಮಂದ್ರ, ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್‌ನವರು ಗಂಡು ಹಾರಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಅಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ, ಈ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಾವು ಪೂರ್ವಬಾವಿಯಾಗಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಡಕಾರ ಕೊಡದೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆ ರೀತಿ ತಾವು ಹೇಳಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆ ರೀತಿ ಇರಬಹುದು, ಇಲ್ಲ ಎಂದೂ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸಭೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಸಹ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಕೂಡ ಈ ನಿಯಮಾವಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಸಾಬೀತು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. You also added that this may be taken up as calling attention tomorrow. Before you did say that you also opined that it cannot be brought under adjournment motion.

MR. SPEAKER.—I have got powers to come to that conclusion.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—If that is so.....

MR. SPEAKER.—I might not have made my point clear. This is quite possible. ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರನ್‌ರವರು, ಶ್ರೀ ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀ ರಾಮದೇವ್‌ರವರು ಏನು ಬಂದು ಸೂಚನೆ ಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾಳೆ ಅದನ್ನು ಕಾಲಿಂಗ್ ಆಟಿಷನ್ ಮುಖಾಂತರ ಅಡ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಏನು ಇದೆ ಅದು ನಾಳೆ ಬರುವುದರಿಂದ ಬಿಡ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದು? ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಅನ್ನುವುದು ಏನೂ ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. Don't put in that way.

SRI A. LAKSHMISAGAR.— Sir, how should we understand your position. You have already come to the conclusion that this is not a matter to be brought under Rule 50 of the Rules of Procedure. Let me understand the position.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಕೇಳಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಅನ್ನುವುದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಬಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರ ಪಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆನ್ಷನ್ ಮುಖಾಂತರ ನಾಳೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೆ. ನಾಳೆ ದಿವಸ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

SRI A. LAKSHMISAGAR.— Then, I stand corrected. I need not labour under the impression that you have also made up your mind on this issue. Now I am glad because you have made that point very clear.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.— ಯಾವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಾಡಬೇಕು ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಅನ್ನುವುದು 'ಛೋರ್' ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.— ರೂಲ್ ೫೦ರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಇಲ್ಲವೇ, ಅದು ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಅನ್ನುವುದು ಕೇಳಿ ನಂತರ ಹೇಳಬೇಕು. ನಂತರ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವುದು ಬಿಡುವುದು ತಮಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು. ಅದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ನಾಳೆ ದಿವಸ ಇದು ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆನ್ಷನ್ ಮುಖಾಂತರ ಬರುವುದರಿಂದ ಈವೊತ್ತು ಅದನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದು ಅನ್ಯಾವಶಕ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.— ತಾವು ಇದನ್ನು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಅಂತ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾಳೆ ದಿವಸ ಇದನ್ನು ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆನ್ಷನ್ ಮುಖಾಂತರ ಹಾಕಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ, ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾವ್ದು ಆಡ್ವರ್ಟೈಸಿಂಗ್ ಮೋಷನ್ ಅಲ್ಲವೇ ?

MR SPEAKER.— That is a different aspect. ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಸಿಟುಯೇಷನ್ ಪ್ರಸ್ತುತ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಈ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.— ಈ ಒಂದು ಫುಟಿನೆ ೩೫ನೇ ತಾರೀಖು ಭದ್ರಾವತಿಯ ನಾಗಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಶ್ರೀ ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪನವರು, ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರನರವರು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದೆ, ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಂದಿರುವುದು ಸತ್ಯ ಬರೆದರು. ನಂತರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾಳೆ ದಿವಸ ಅದನ್ನು ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಗರ.— ಬೇರೆಯವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ನಮ್ಮನ್ನು ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳೇ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.— ಅವರು ಬರೆದಿರಬಹುದು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಯಮಾವಳಿ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಈಗ ಏನು ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೋ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ನಿಮಗೆ ಇದೆ. ನಾವು ಎರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಇದನ್ನು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಎರಡನೇ ವಿಚಾರ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಈ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ನಿಯಮಾವಳಿ ಪ್ರಕಾರ ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದರ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಕ್ಕೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಪ್ರದಾಯವೂ ಇದೆ, ಇಲ್ಲ ಅಂತ ನಾನು ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.— ತಾವು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಯಾವ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ನನಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಈ ವಿಷಯ ನಾಳೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಈವೊತ್ತು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.— ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಅದೇನೆಂದರೆ ಇದು ಟಾ ಅಂಡ್ ಅಡ್ಡರ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಇಂಥಾ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ತಾವು ಪಟೀಲರಾಗಿದ್ದೀರಿ ತಪ್ಪೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಕಂಡು ನಾಳೆಯ ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಹಾಕ ತ್ತೇನೆ, ನಾಳೆ ದಿವಸ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಈ ವಿಷಯ ಹೇಳಬಹುದು ಅಂತ ಹೇಳಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜೆ ಹೆಚ್. ಪಟೀಲರು ಹೇಳಿದರು ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆನ್ಷನ್ ಗುರಿಯೇ ಬೇರೆ, ಅಡ್ಡರ್ಸ್ ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಗುರಿಯೇ ಬೇರೆ ಎಂದು, ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಹಿಂದೆ ಇಂಥಾ ವಿಷಯಗಳು ಬಂದಾಗ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

೨-೨೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಆಯವ್ಯಯ ಅಧಿವೇಶನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇ ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.— ಒಳ್ಳೆಯದು ಸ್ವಾಮಿ. ತಾವು ಗಮನ ಸೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಸೂಚನೆಯ ಮೇಲೆ ನಾಳೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ವಿಷಯಗಳು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆನೇಕ ಘಟನೆಗಳು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಸಲ ಕೊಟ್ಟಂತ ತೀರ್ಮಾನ ಸರ್ವಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಕೂಡ ಈ ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾವುಗಳು ವಿಷಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ನಮ್ಮ ಶಕ್ತ್ಯಾನುಸಾರವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ, ವಿಷಯದ ತೀಕ್ಷ್ಣತೆ ಮತ್ತು ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಸ್‌ನ್ನು ನಾವು ತಮಗೆ ತಲುಪಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿಯೆಂದು ನಾನು

ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ದಿನ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆ ವಿಷಯ ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಬರುತ್ತೆ. ವಿಷಯ ತೀಕ್ಷ್ಣತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ವಿಷಯ ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಈ ದಿನದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡದೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ಪರಿಣಾಮ ವಿಷಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದು, ಅನಾಹುತಗಳಾಗಬಹುದೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವು ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯ ಮುಖಾಂತರವೇ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಂದೆ. ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ, ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬಹುದಲ್ಲ ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.— ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರವೇ ಬೇರೆ, ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರವೇ ಬೇರೆ. ಪರಿಣಾಮ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ವಿಷಯ ಗಂಭೀರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಬರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಲು ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿಗೆ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸತಕ್ಕ ವಾದವಿವಾದಗಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದು ಕ್ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.— ನನಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಾದ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಶಾಲದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಲಾಟಿ ಚಾರ್ಜ್ ಆಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಗೋಳಿಬಾರ್ ಆಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಾರಿ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಬಂದಾಗ ಶಾಂತಿ ಪಾಲನೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಂದಾಗ, ಆಯ ವ್ಯಯದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಇಂಥ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾಳೆ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಉತ್ತರ ಏತಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಎತ್ತಿದಾಗ ಹೇಳಬಹುದೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾಳೆ ಬರುತ್ತೆ, ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಿಯಮಾವಳಿ ಪ್ರಕಾರ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಸರಳವಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಗಂಭೀರವಾದಂತೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವುದನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸ ತಕ್ಕಂಥ ಘಟನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಸ್ವಾಮಿ, ನೋಟೀಸ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಾಹಿತಿವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ

“ We, the following members, given notice of an adjournment motion under rule 50 for adjournment of the business of the Assembly for the purpose of discussing the definite matter of urgent public importance viz., Police Firing on Farmers in Nagasamudra village, Bhadravathy Taluk, Shimoga District on 25th May 1982 resulting in the deaths of three innocent persons.”

ಹೊದ ತಿಂಗಳು ೨೫ನೇ ತಾರೀಖು ಸಾಗಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಗೋಳಿಬಾರ್ ನಡೆದ ಬಗ್ಗೆ, ಅದನಂತರ ಮೂರು ಜನರ ಸಾವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ನೋಟೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಿಚಾರ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿಗೆ ಅಂಕಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಿಗಿಂತ ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆಂದರೆ.

ಈ ನಿಯಮಗಳ ಅವಕಾಶಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ಜರೂರಿಗಿರುವ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು, ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಯನ್ನು ತರಬಹುದು.

ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಯಾವ ದಿನ ತರಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ದಿನ ಸಭೆಯ ಉಪವೇಶನವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಘಂಟೆಗಳಿಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೂಚನಾ ಪತ್ರವನ್ನು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ಜರೂರಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತರುವ ಹಕ್ಕು ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರಬೇಕು :—

- (೧) ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಉಪವೇಶನದಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ತರಕೂಡದು.
- (೨) ಒಂದೇ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಕೂಡದು.
- (೩) ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದಿರುವ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ, ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತರುವ ನಿರ್ಬಂಧವಿರಬೇಕು.
- (೪) ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯು ಸದಸ್ಯರ ಪಕ್ಕಬಾಧ್ಯತೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತುಕೂಡದು.
- (೫) ಸಭೆಯ ಅದೇ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿರುವ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ, ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಎತ್ತುವಂತಿರಕೂಡದು.
- (೬) ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿರುವ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಕೂಡದು. ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿರುವ ಒಂದು ವಿಷಯವು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವುದೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಚರ್ಚೆಯು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲದೇಬಿಡುವುದನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವಾಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರು ಹಾಗೆ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾದ ಕಾಲಾಂಶಕ್ಕೋಗ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತರುವ ಸಂಭವವಿರುವುದಕ್ಕೆ ಗಮನ ವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

- (೭) ಭಾರತದ ಯಾವುದಾದರೂ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಒಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರಕೂಡದು. ಮತ್ತು

ಸಂವಿಧಾನದ ಅಥವಾ ಈ ನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಬರಹಮೂಲಕವಾಗಿ ಸೂಚನಾ ಪತ್ರವನ್ನು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಸೂಚನೆಯ ತಂದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರವೇ ಯಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತರಬಹುದಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥ ಯಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೂ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ತರಕೂಡದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಪ್ರಕಾರ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ವಿ ಉಪನಿಯಮಗಳ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:— ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹೋದಸಾರಿ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತುತ ಹೇಗೆ ಬಂದಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ್:— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಕೃಪೆ ಪಾಗಿ ಕರಾರುವಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ರೀಜಿನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದು ಪುನಃ ಪುನಃ ಕೊಟ್ಟಂಥ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಇವೆ. ಆ ಬಟ್ಟು ತೀರ್ಮಾನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪರಾಂಬರಿಸಿದ್ದೇ ಅದರ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:— ರೀಜಿನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡ್ ಪೊಲೀಸ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. "It is a well known proposition that law and order situation cannot be the basis of an adjournment the motion. Therefore, I cannot admit it and give my consent to the motion. Secondly, the hon. members have an opportunity to speak on the boundary question while participating in the debate." Sri Bommai had sent the notice of adjournment motion regarding the incident of Hubli-Dharwar lathi-charge and the alleged police excess. ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ, ನಾವು ವಿಷಯದ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಅರಿತು ನಾಳೆ ಆಜಂಡಾಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ತಾವು ನೋಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ್:— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಅಂತ ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಬಿನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಹಾಗೆ ಇರಲಿ. ತಾವು ಈಗ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಂಥ ರೀಜಿನೇ ಇಸವಿಯ ಈ ಸಭೆಯ ತೀರ್ಮಾನ ಪೊಲೀಸ್ ಗೋಲೀಬಾರ್ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲ. ಲಾಠಿ ಚಾರ್ಜ್ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಿದೆ. ಗುಂಪು, ಗಲಿಭೆಗಳಾಗಿದ್ದು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ, ಗೋಲೀಬಾರ್ ಆಗಿರುವ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಆ ತೀರ್ಮಾನ ಒಳಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಆ ತೀರ್ಮಾನ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದು ಅಂದರೆ, ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು, ಘಟನೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಇದು ಅರ್ಹವಾದುದೇ. ಇಲ್ಲವೇ, ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಧಿಕಾರ ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂತಾದ್ದು, ಹಿಂದೆ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಆಯಿತು, ತೀರ್ಮಾನ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ, ಆ ತೀರ್ಮಾನದಂತೆ ಈ ಸನ್ನಿವೇಶ ಕೂಡ ಹಾಗೆ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾತು ಆಗಬಹುದು ಅಂತ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಯಾವ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನಡೆದಿದೆ ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಾಗ ನಿಯಮಾವಳಿ ಪ್ರಕಾರ ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಈ ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಆಯಾ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ತಾವು ಕೊಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಕೊಡದೇ ಇರಬಹುದು, ಇದನ್ನು ತಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್:— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಮಾರ್ಗಗಳು ಇವೆ, ನಾವು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕ ಸೂಚನೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ತಾವೇ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:— ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿದೆ ಎಂದರೆ, ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದದ್ದು ಹೇಳಿದರಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್:— ರೂಲ್ ಜಾರಿ ಪ್ರಕಾರ ಏನೇನು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೋ ಆ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಆಯಿತು ಅಂಥ ಕಾರಣ ಅಂದರೆ, ಹಿಂದೆ ಹಲವಾರು ಸಾರಿ

ನಡೆದಿರುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಘಟನೆ ನಡೆದಿದೆ. ಅದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದಂಥ ಘಟನೆಯಾದರೆ, ಆ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಸೆಳೆಯುವುದು, ಸಭೆಯ ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಮುಂದೂಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಸಭೆಯ ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಮುಂದೂಡಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.— ರಾ ಅಂಡ್ ಅಡ್ವರ್ಸರಿ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಸೆಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುಂದೂಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಚರ್ಚೆ ಆದಮೇಲೆ ಬಂದವು ನನಗೆ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಇಡೀ ದಿನ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಬಂದಿದೆ. ತಮ್ಮ ಮತ್ತೂ ಸದನದ ಅಮೂಲ್ಯ ವೇಳೆಯನ್ನು ವಿನಾಕರಣ ವರ್ಧವಾಗಿ ಕಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೂ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಈಗ ತಾವು ನಾಳೆ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆ ಗಿಂಥ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಂಭೀರತೆ, ತೀವ್ರತೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಸಭೆಯ ಕಲಾಪವನ್ನು ಮುಂದೂಡಿ, ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚುವಿದೆ. ನಾನು, ಮಾನ್ಯ ಸಾಗರ್ ಅವರು, ಪೆರೂಮಾಳ್ ಅವರು ನಾಗ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರೆ ತಾವು ಸಹ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ. ಇದು ಅಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಇಡೀ ಶಿಖಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಉದ್ವಿಗ್ನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. 29 ಸಾವಿರ ಜನರ ಸಭೆ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯ ವಿಷಯ ಇರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಘಟನೆ ಇನ್ನೊಂದು ಘಟನೆಗೆ ಮಾರ್ಗ ಆಗಬಾರದು. ಈ ಸದನದ ಕಲಾಪ ಮುಂದೂಡಿ ನಮ್ಮ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಪ್ರಕಾರ ಓಟು ಬಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಬಿದ್ದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಬಿದ್ದುಹೋಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಬಿದ್ದುಹೋಗುವಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಅಂಥ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲವೇ? ನಾವು ನಾಗಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತೂ ಮಂಗಳೋಟಿ ಮಧ್ಯೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಗೋಲಿಬಾರ್ ವಿನಾಕರಣ ಆಗಿದೆ. ಕೇವಲ 50 ಜನ ರೈತರು ಇದ್ದಂಥ ಜಾಗದಲ್ಲಿ 100 ಜನ ಪೊಲೀಸರು ಇದ್ದು, ಆ ಕಡೆ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಆಗಿದೆ. ರೈತರು ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ರೈತರು ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದರು. ನಾಗಸಮುದ್ರದ ರೈತರು ಶಾಂತಪೂರ್ಣರಾಗಿ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಸೇರಿ, ಮಧ್ಯೆ ದಾರಿಗೆ ಗಾಡಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಸಭೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಘರಾವೆ ಮಾಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದರೂ ರೈತರು ಒಂಸಾಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರೆ ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ. ಒಂಸಾಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗದೇ ಇದ್ದಂಥ ರೈತರು ಪೊಲೀಸರನ್ನು ಕೇಳಿರುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಮಾಡಿ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುವ ರೈತರು ಶ್ರೀಮಂತ ರೈತರು, ಬಡ ರೈತರಲ್ಲ ಎದು ಹೇಳಿ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೈತರ ಗುಂಪು ಬಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾ ರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹಾಗೆ ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

2-00 ಪಿ.ಎಂ.

ಫೈರಿಂಗ್ ಆದ ಕಡೆ ಎಸ್.ಪಿ. ಯವರು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಮನೆಗಳು ಗೋಡೆಗಳು ತೂತಾಗುವಂತೆ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆಯೊಳಗಿದ್ದ ಅವರ ತಲೆ ಏನಾಗಿವೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಆಮಾನುಷ ಪ್ರತ್ಯಗತ ನಡೆದಿರುವಾಗ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಬಹಳ ಅಸಮರ್ಪಕ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆನ್ಷನ್ ಮೂಲಕ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು ಅಡ್ವರ್ಸಮೆಂಟ್ ದೋಷನ್ ಮೂಲಕ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.— ಮಾನ್ಯ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲರೇ ತಮ್ಮ ನೋಟೀಸನ್ನು ಓದಲೇ? ತಮ್ಮ ನೋಟೀಸ್ ನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.— ನಾನು ಪೊಲೀಸ್ ಗುಂಡಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—Your notice reads thus:

For the purpose of discussing a definite matter of urgent public importance which relates to police firing on farmers in Nagasamudra Village, Bidravathi taluk Shimoga District. resulting in the death of three persons". Non of these things are there?

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಯಾವುದರಲ್ಲಿ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮ್ಮ ನೋಟೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿರಿ, ಬೇಕಾದರೆ ನೋಡಿ. ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಷಯ ಒಂದೇ ಆಗಿದ್ದು, ನೋಟೀಸ್ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಏಕಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಒಂದುವೇಳೆ ಜೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಪರಾಧವನ್ನೇ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸದ್ಯ ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ತಾವು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದು.

SBI Y. RAMAKRISHNA.—I may kindly be permitted to read the following ruling.

re : "Lathi charge or police firing or any act undertaken in the maintainance of law and order cannot form the subject matter for adjournment motion"...

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಲಾಟಿ ಚಾರ್ಜಸ್ ಮತ್ತು ಫೋಲೀಸ್ ಫೈರಿಂಗ್

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರು ರೂಲಿಂಗ್ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಫೋಲೀಸ್ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನೇ ಆಧರಿಸಿದ ಅದನ್ನು ಕನ್‌ವಿನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಏನು ಎಂದು ಅದನ್ನೇ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

On 9th December 1959 immediately after question hour the Hon-Speaker informed the house that he had received notice of adjournment motions from certain hon.members relating to the situation arising out of lathi charges made on students in front of Vidhana Soudha on the 8th December 1959. Giving his ruling on the admissibility of the adjournment motion the Hon.Speaker observed as follows:

"There is a long line of rulings not only in the old Mysore State, but in every Legislature in India and elsewhere on this question. Where the subject matter of an adjournment motion involves the ordinary administration of law and the maintenance of law and order, such a motion would be inadmissible. Whether it is a lathi charge of police firing so long as it was undertaken in the maintenance of law and

order, it cannot form the subject matter of an adjournment motion. As an adjournment motion, therefore, the matters raised in the several notices are inadmissible and I have, therefore to hold that all these notices are not in order.

However, since the matter is one of some importance and could naturally cause concern to all the members in this House, I thought it desirable that this House should have an opportunity to debate the situation. I therefore consulted the Hon. Chief Minister and he has agreed to make an appropriate motion under Rule 279. As hon. Members are aware, on such motion the house can discuss the matter, but there will be no voting.

Moreover, Mr Speaker, Sir, the hon. Members will get an opportunity to speak on this subject in some other form but not in the form of an adjournment motion. Therefore, I submit that this subject cannot form the subject matter of an adjournment Motion.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಸವನದ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನಂದರೆ ಇದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಎಂಬುದು. ಇದನ್ನು ತಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಏನು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ತಾವು ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಈ ನಿಯಮಾವಳಿಯ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಅನುಮತಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಹುದು. ನಾಳೆಯ ದಿವಸ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಏನು ವಿಚಾರವನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಈಗ ತಾವು ಮಾತನಾಡುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ. ಈ ಅಡ್ವರ್ನೈಂಟ್ ಮೋಷನ್‌ನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾದ ರೂಲಿಂಗ್‌ನ್ನು ತಮ್ಮಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಂಥ ತೀರ್ಪನ್ನು ತಾವು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಹಿಂದೆ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಇಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗ ಏನು ಮಾಡಲಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆಯಾಯಾ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳು ಬಂದಾಗಲೂ ಇಂಥವುಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ನಾಳೆ ದಿವಸ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆನ್ಷನ್ ಆಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರನ್‌ರವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆನ್ಷನ್‌ನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನಂತರ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಆ ಒಂದು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಘಟನೆ ನಡೆಯದೆ ಹೋಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಾಳೆಯ ದಿವಸ ಇದನ್ನು ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆನ್ಷನ್ ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ

ನಂದು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ತಮಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವುವೇ ಒಂದು ಅಡ್ಡರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಆಗಲಿ ಅದರ ತೀವ್ರತೆ, ಗಹನತೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಉತ್ತರ ಏನು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅನಂತರ ತಮಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗದಿದ್ದರೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಅದರಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಇದನ್ನೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಮಗೌರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿವೆ. ತಮ್ಮ ಅನುಭವ ದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇಂಥ ಅಡ್ಡರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಬಂದಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರು ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದೂ ಉಂಟು. ತಾವು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ನಾಳೆ ದಿವಸ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ವಾವದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕುಳಿತ್ತಿರುವುದು.

ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದಂಥ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಸಚಿವರು ಏನು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, “ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಚು ತರತಕ್ಕ ಹವಣಿಕೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ” ಎಂದು. ಇದು ಬಹಳ ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರ. ರೈತ ಸಮುದಾಯ ಒಬ್ಬ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಸಚಿವರೊಬ್ಬರನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಶ್ಚಕ್ಷುತವಾದ ತನಿಖೆ ಆಗಲೇಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸರ್ಕಾರದ ಪತಿಯಿಂದ ನಾಳೆ ಉತ್ತರ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಚಿವರೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಚು ಬರುವ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗ ಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾಳೆಯ ದಿವಸ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವಕಾಶವನ್ನು ತಮಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ...

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒಂದು ವಿನಂತಿ ಏನೆಂದರೆ, ನಾಳೆ ದಿವಸ ಕಾಲಿಂಗ್ ಆಟಿನ್‌ಷನ್ ಆಗಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೆ ಕಡೆ ರೈತರು ವಿನಾಕಾರಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ವಿಶ್ವಯನ್ನು ಮಾರಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಒಬ್ಬ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಮಂತ್ರಿಯೊಬ್ಬರ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಚು ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾದ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಥಮ ಹಂತವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಯಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಪತಿಯಿಂದ ನಾವು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೇಳಿದಮೇಲೆ ನಾವೂ ಕೂಡ ಅದರಮೇಲೆ ಕೇಳುವುದು ಬಹಳವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಒಬ್ಬ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಚು ತರುವ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿವೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರವಾದ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಚು ಬಂದಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರವಾಗತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಭಾರಿ ವಿಷಯಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುಂಪಿನವರು ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪಿನವರ ಮೇಲೆ

ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿ ಮಾರಾಮಾಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯ ಹೇರಿ ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟುವ ಕಾರ್ಯ ಸತೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ನಡೆಸಿರುವ ಅಮಾಸುಷ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾವ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಹೇಳಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದವನ್ನು ನೋಡಿದ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಕೂಡಲೇ ವ್ಯಾನಿಗೆ ಬೇಕಿ ಪೋಲೀಸರ ವ್ಯಾನಿಗೆ ಯಾರೋ ಬೇಕಿ ಹಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡ ತಮಗೆ ಹೇಗೂ ಸಾಕಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಸಿಕ್ಕಿದ ಎಂದು ಕೊಂಡು ಪೋಲೀಸರು ಆ ಹುಡುಗನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸರು ಅಲ್ಲಿಂದ ವಾಪಸು ಹೋಗುವಾಗ ೩ ಜನರನ್ನು ಕೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸ ಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ೩ ಜನ ರೈತರು ಮೃತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ತಾವು ವೃತ್ತಾ ಶ್ರಮಪಟ್ಟಿರಿ. ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ಮೊಸಲನೆಯದಾಗಿ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಫೈರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಲಾಟೆಸಾಡ್‌ಗಳೂ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಪೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—(ನಗರಿ)

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಜನರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ತಾವು ಸಗುತ್ತಿರಬಿರಲ್ಲ. ನಗರಿ. ಸಂತೋಷ. ನಾಗಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆವ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಗಂಭೀರತೆ ಇಡಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ವಾತಾವರಣ ನೋಡಿದರೆ ಮತ್ತೆ ಉದ್ದೇಗಗೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಥೂಟಕಸ್ಮಿತಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಘಟನೆಗಳು ಆಗಬಹುದು. ಅದು ಆಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೇರೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಲು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ನಿಲುವು, ಕ್ರಮ ಏನು ಬಿ. ಯವರು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೋಗಿಲ್ಲ ವೆಂದರೆ, ಪೋಲೀಸ್ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಾವು ಬೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ತಡಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು, ತಾವು ಮಾಡಿರುವ ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುಮಾಡಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿನಾಕಾರಾದಿಂದ ಕೊಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ವರೆಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ರೈತರ ಚಳುವಳಿ, ರೈತರ ಪ್ರಾಣ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಶಾಸ್ತ್ರಕರಿಯೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಪ್ರಾಣ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ರಾಜರಾಯನ ನಿರಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಲಾಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹಲವಾರು ವಾರಗಳಿಗೂ ನಡೆದಿದೆ ಬೇಂಕಟ್ಟ ಕೊಲೆ ಆದರೂ ಬಹಳ ಸಮಾಜಾಧಿಕಾರಿಗಳು ದಿ.ಪೈ.ಎಸ್.ಪಿ. ಯವರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದರೆ ಬರೇ ಬಹುಶಃ ಜನಗಳು ಇದ್ದಾಗ ಗೋಲಿವಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಗೋಲಿವಾರ ಆಗಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿ ಅಡಗಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಯು ಎಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹತ್ತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಸಮ್ಯಕ್‌ತರವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾವು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಾಗೂ ಏಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನೇನೇ ತಾರೀಖು ಮದ್ಯಾಹ್ನ ೧೧ ಗಂಟೆಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ ೫ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಸಡದ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಸ್ವಾಮಿ! ತಪ್ಪು ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯಾಗಿ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ. ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗಮನಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವತ್ತು ಏನು ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಛಾಕ್ರಕ್ಕೆ ಹೈಂಗಿಂಗ್ ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಹತ್ತಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ಬಿಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್

ಫೈರಿಂಗ್ ನಡೆದಿದೆ. ಪೂನ್ಯ ವೈ ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರೇ ಹೋಗಿ ಬಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ಏನು ಇದೆ ಇದು ತೀವ್ರವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಚೆನ್ ಆಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಅನೇಕಬಾರಿ ೪೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳು ಬಂದಾಗ ನಿಲುವಳಿಸೂಚನೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಉತ್ತರವೂ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ. ೩-೪ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಚರ್ಚೆಯಾಗತಕ್ಕಂಥದ್ದು, ಬಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗ ತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇದೆ. ಮೂವತ್ತನೇ ತಾರೀಖು ಛಾತುಮಾರ ಕನ್ನಡಪ್ರಭಾದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯ ವನ್ನು ನೋಡಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರೇ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

“ಮಂತ್ರಿಗೆ ರೈತ ಸಂಘದಿಂದ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯವ ತುಕೆ” (ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ರೈತ ಸಂಘದ ನಾಯಕರಾದ ಎಂ.ಡಿ. ನಾಡುಂಡಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತು ಎನ್.ಡಿ. ಸುಂದರೇಶ್) ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆಯುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅನೇಕ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ್ದರು.

ಆಗ ನಾನು ಆ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾಗಸಮುದ್ರದ ಘಟನೆಗಳ ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದೆನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದೆ.”

ಹಿಂದೆ ಬಂದು ಸಲ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ತುಂದಾಗ ಅದು ಸಭೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವರೆಗೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಇತ್ತೂ ಗೋಲಿಬಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟನಂತರ ೩ ಜನ ರೈತರು ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪವೊಯಿ.—ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ ಛಾಟೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ you are proving the case against you.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದು. ಇದನ್ನು ನಾಗಸಮುದ್ರದ ದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆಯಾಗಲೇಬೇಕು ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ ಇದು ತೀವ್ರವಾದ ವಿಚಾರ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡದೆಹೋದರೆ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಚರ್ಚೆಗೆ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೂ ಚರ್ಚೆಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಇದು ಇನ್ನೂನು ಪರಿಪಾಲನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ವಿಚಾರ ಬಹು ವಿಚ್ಛ ಇದನ್ನು ನಿಲುವಳಿಸೂಚನೆಯ ಮುಖಾಂತರ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನನ್ನ ತೀರ್ಮಾನದ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಇದೆ. ನನಗೆ ಯಾವುದೇ ನೋಟೀಸ್ ಬಂದೂ ಓದುತ್ತೇನೆ, ನನ್ನ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. Do not try to find fault with me. Do not put it that way.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—I am trying to understand it. I have been finding it today very difficult to understand. Let me make it very clear. I am very honest, very can did and very forthright.

MR. SPEAKER.—What do you mean by that? I have been finding it today very difficult to understand?

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—Sir, I am finding it very difficult.

MR. SPEAKER.—You can only understand it by my actions and words, I cannot make you to understand in your way.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—I can also advance similar arguments, but I do not want to do it. It is my endeavour.....

MR. SPEAKER.—I am sorry, if the Hon'ble Leader of the Opposition feel that these words.....

SRI A. LA LAKSHMI SAGAR.—Let us not go by subtleties and nuances.

MR. SPEAKER.—Do not cast aspersions. I have never been hypocritical.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—I do not know. I expressed my difficulty.

MR. SPEAKER.—I only quoted the ruling of 1970, which said, when a matter pertaining to law and order came up before the House, the House has umpteen times decided not to permit the same to be taken up for discussion as adjournment motion. But, still you said, there are some instances to convince. The hon'ble Members H.D. Devegowda and J.H. Patel also brought some other points to our notice, which made us to think. Then, again you said, I have not been able to understand. What do you mean by that? You said it sarcastically. I may not be as intelligent as you are.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—That I do not know. But, this much I can tell you.....

SRI M. VEERAPPA MOILY.—Either the hon'ble Member Sri Lakshmisagar has deliberately made this statement or he is incapable of expressing his feelings on this platform.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—Today, I find it difficult to understand what you are telling

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷಗಳ ನಾಯಕರು ಏನು ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರೂ ಕೂಡ 'ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಅದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಂಗ್ಯಾರ್ಥವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವುದೂ ಅತ್ಯವಂಚನೆಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಆ ಮಾತು ಅಷ್ಟೊಂದು ಯಾರಿಗೂ ಸಂತೋಷವನ್ನಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಲ್ಲ.

SRI JEEVRAJ ALVA.—Sir, he said, he is very candid, very forthright and very honest.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—Sir, I find it difficult to understand.

MR. SPEAKER.—I have not come in your way. You please go on. I have never come in the way, except I said, I am sorry for your words. But, if you still go on telling, I am very Candid, forthright and all that, let the House know you.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—Sir, it is my endeavour to convince you on the admissibility of the notice which I have given along with my friends. Firstly, I said that it is a fit matter. I did not place facts because I wanted to convince you on the surrounding circumstances which could be differentiated and which would enable you to

take a decision by applying your mind to the logic of the situation which gives rise to the police firing at Nagasamudra village on 25-5-1982. In the light of this, I wanted you to look into the matter. I did not place before you the facts behind or relating to this matter. I was about to come to that. But, in the meanwhile, Sri J.H. Patel has, in some measure, brought to your kind notice some facts relating to the incident. My only submission is, it is not as simple as it appears to be. The situation is grave and explosive and therefore it is a fit case for you to consider and give permission for us to have a full dressed debate on this question. Second submission is, you said, this matter pertains to law and order; law and order is a very broad expression as I understand the semantic of the expression. It is a very broad term, even whistling in a particular place or locality may lead to lathi-charge. Even shouting in a crowded area may give raise to tear-gassing by the police. So, it is not so simple as that. It is an omnibus expression. My submission is, it would be a grave error if the entire matter is looked at from that point of view. Therefore, you have got to apply your mind afresh and with a sense of detachment to various factors, which lead to firing at Nagasamudra village on 25-5-1982. This is my submission.

My submission is to place facts. There cannot be an argument in a vacuum. I have said police firing has been there resulting in the death of three persons; Notice cannot speak. It is the person who has given such a notice that can speak. Any explanation would be insufficient in a notice. I cannot write a notice of 100 pages and give it to you. I have done that also on a previous occasion. Therefore, it is for...

MR. SPEAKER.—Please hear me. I never wanted that you should write 100 pages notice. In the context of things I said it namely when hon. Member Sri J. H. Patel was making a point. ಮಾನ್ಯ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆವರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ನಾನು ಈ ಘಟನೆ ನಡೆದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದನ್ನು ಓದಿದ ಪ್ರಕಾರ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಸಂಚು ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಸಹ ನಾನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಈ ಅಂಶ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಹ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ನಾನು ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ನೋಟೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಅಂಶವಿಲ್ಲ. ಈ ಅಂಶವಿದ್ದರೆ ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಗಮನ ಹರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದು ಮಾಮೂಲಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ನಾಳೆ ಇದನ್ನು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದನೇ ಹೊರತು ನಾನು ತಮಗೆ ನೋಟೀಸ್‌ನ್ನು ನೂರು ಪೇಜ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ನೋಟೀಸ್‌ನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳಿದನೇ ಹೊರತು ನಿಮ್ಮ ನೋಟೀಸ್ ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. It is not my concern. Why do you unnecessarily say such things? I am sorry. I am also a very sensitive man,

I am the last person to impute motives or to use a language which would hurt any person. I never said that there should be a 100 pages notice ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಅಂಶಗಳಿದ್ದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸಹ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಾವು ಓದಿನೇ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅನಂತರ ಆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಇದನ್ನೇ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೆ ನೋಡೋಣ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಹೊರತು ತಾವು ಇದೇ ರೀತಿ ನೋಟೀಸ್ ಬರೆದು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅದು ನನಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ತಾವು ಏನು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಾಗರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಓದಿನೇ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಬೇಕು. ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದರೂ ಹೆಣ್ಣು ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕಿರುವ ಹಿತವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಪ್ರವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕೇ ಹೊರತು ಇದು ನನ್ನ ತೀರ್ಮಾನ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಿ. ಪಟೇಲ್.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಲು ನಾವು ಉತ್ಸುಕರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

SRI Y. RAMAKRISHNA.—That is reasonable.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಾಗರ್.—ನಾನು ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ಬಂದು ಘಟನೆ ನಡೆದಿದ್ದು ತಿ. 28-31-1911 ರಂದು. ಈ ಬಂದು ಘಟನೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಲವಾದ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಕಾಂಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಸವರು ರೈತ ಮತ್ತು ರೈತ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಭೆಯನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿನ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆ ನಡೆಯಬಾರದು, ಅದು ಬಂದು ವೇಳೆ ನಡೆದರೆ, ಆ ಸಭೆಯನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಘೇರವಾಡ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರೈತ ಸಂಘಟನೆಯು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು. ನನ್ನೂ, ಮಂಗಳೂರಿನ ಹಾಗೂ ಕೊಡಮಂಕಿ ಗ್ರಾಮಗಳೂ ನಾಗಸಮುದ್ರ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಥವಾ ಬಂದಾಗವರೆ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಅಂತರದಲ್ಲಿದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಚಳುವಳಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದು ವಿಶ್ವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾಂಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಸವರು ರೈತರ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ರೈತ ಸಂಘಟನೆಯ ಬಂದು, ಇವರು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಸಭೆಯನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಬಾರದೆನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

MR. SPEAKER.—You are arguing in a very positive way.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಾಗರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಲಾ-ಅಂಡ್-ಆರ್ಡರ್ ವಿಚಾರ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿ ಯೋಧು ಹಿತವೃಷ್ಟಿಯೂ ನಡೆದ ಘಟನೆಯಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—Then didn't you think it becomes a law and order problem?

SRI A. LAKSHMISAGAR.—I am going to say by way of facts. Kindly bear with me.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಸಭೆಯನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಅದು ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಭೆಯನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಘರಾವೋ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಜನರು ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದರೆಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ —ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕಾನೂನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಸಮಿತಿ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಲ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ನಾಗಸಮುದ್ರದ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಫೈರಿಂಗ್ ಸಹ ನಡೆದಿದೆ. ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಸಹ ನಾವು ನೋಟೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರೂ ಇಂತಹ ಸೂಚನೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸದಸ್ಯರಾಗಲಿ ಎವಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ನಂತರ ತಮ್ಮ ಅನುಮೋದನೆ ಕೊಡಬಹುದು ಅಥವಾ ನಿರಾಕರಿಸಬಹುದು. ತಾವು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅದು ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಸೆನ್ಸಾರ್ ಮಾಡುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನಾಗಸಮುದ್ರದ ರೈತ ಚಳುವಳಿ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಫೈರಿಂಗ್ ಏನಿದೆ, ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮೊದಲು ನಗರಗುಂದ ಮತ್ತು ನವಲಗುಂದದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾದಾಗ ಇದೇ ಸರ್ಕಾರ ಅನೇಕ ಆಶ್ಚರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರದಿದ್ದಾಗ ರೈತ ಸಂಘದವರು ಪುನಃ ಚಳುವಳಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಒಂದು ಘಟನೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ವನ್ನು ಸೆನ್ಸಾರ್ ಮಾಡುವುದು ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಈ ನಾಗ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನಾವು ಕೆಲವು ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಿದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಗರಗುಂದ, ನವಲಗುಂದ ಹಾಗೂ ನಿಪ್ಪಾಣಿ ಘಟನೆಗಳ ನಂತರ ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತು. ಆದರೆ ಅವು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರದಿದ್ದಾಗ ಮತ್ತು ರೈತ ಚಳುವಳಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಒಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಿವ್ಯವೆಂದು ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೂ ಸಹ ಮತ್ತೆ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಡ್ಯೂ-ಲಾಂಡ್ ಮೇಲೆ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್-ಕಮ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ತಂದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಪುನಃ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಾಟರ್-ರೇಟನ್ನು ನೂರು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದ ಕೊನೆಯ ದಿವಸ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಕೊಂಡಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಅಧಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಸನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಜ್ಞೆಗಳು ಹೊರಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ರೈತರ ಬೆಳೆ ಸಾಲ ವನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು, ಆದರೆ ಈಗ ಇದನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರ ಮನೆಯನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಒ-೬೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಸರ್ಕಾರೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ರೈತರ ಮನೆ ಹೊಕ್ಕು ಅವರ ಮಾನ ಮರಾದೆ ತೆಗೆದು ಅವರಲ್ಲಿರುವ ದನಕರುಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ವೈವಸಾಯ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ, ಈ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ ಇದು ಬರೇ ನಾಗಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂಥಾ ಘಟನೆ ಅಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನು ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ರೈತರ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಏನು ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡದೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆದಿದೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ವಿಷಯವೇ ಬೇರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಂಥಾ ವಾಗ್ದಾನವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರನ್ನು ದಮನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಾಗ, ರೈತರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಫೈರಿಂಗ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದು ಸರಿಯಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಅಲ್ಲ. ಆ ಘಟನೆಯಾದ ಕಾರಣದಿಂದ ನಡೆದಿದೆ ಅದನ್ನು ಸಾಲಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ, ಅದರ ನ್ಯಾಯವಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನು ಅಂತ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅನುವು ತಿ ಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತರ ಒಂದು ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಸರ್ಕಾರೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಏನು ಕಿರು ಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಮಹತ್ವ ಏನು ಅನ್ನುವುದು ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಟೆಕ್ನಿಕಾಲ್ ಟೀಸ್, ವರ್ಡಿಗನ್ಸ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ಅಂತ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರಿಗೆ ಮಾಡಿದಂಥಾ ಮೋಸದಿಂದ ಆ ರೈತರು ರೊಚ್ಚಿಗೆದ್ದು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲಿ ಘಟನೆ ನಡೆದಾಗ ಡಿಷನ್ಲ್ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಅಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತುಕತೆಯೂ ಆಗಿ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದವೂ ಸಹ ಆಗಿದೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂಥಾ ಮೂರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ (೧) ಬಂಧಿತರಾದವರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದು (೨) ಅವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, (೩) ಒಪ್ಪಿ ಮಾಡಿದಂಥಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡುವಂಥಾದ್ದು. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಲಿಸಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪಿದ್ದರಿಂದ, ಅವರಿಗೆ ಮೊಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಚಳುವಳಿ ನಡೆದಿದೆ ಇದನ್ನು ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಾದರೆ, ಇದು ಬರೇ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ರೈತರ ಚಳುವಳಿ ಹಬ್ಬತಕ್ಕಂಥಾ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪುಬೇಕಾದರೆ ದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕ್ಷಣವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಆಗಬೇಕು. ಇದು ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ರೈತರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರು ಈ ಘಟನೆ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ರೈತರು ಇಬ್ಬಂಧಾ ಮೂರು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಅದನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಈಡೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ರೈತರಿಗೆ ಒಂದು ಶಂಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಆಗಿದೆ. ಇದೆ ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಬಗ್ಗೆ ಯೂ ಚೀಫ್‌ಯಾಗ ಬೇಕು. ಫೈರಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಯೂ ಚೀಫ್‌ಯಾಗಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಿ ಬಹಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಕಾಲಿಂಗ್ ಆಟೆನ್ಷನ್ ಆಗಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಕಷ್ಟ. ನಮಗೆ ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು, ಇದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಡೀಟೇಲ್ ಆಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ (ಬಸವನಗುಡಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಇಡೀ ರೈತ ಸಮುದಾಯವೇ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಚಕಾರ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೈತರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಭವ್ಯವತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ರೈತರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾಗನಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಸಭೆ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಘರಾವ್ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದ್ದರೆ ವಿವಾ ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅವೆಲ್ಲಾ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವುದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕ್ಷಣವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಭದ್ರವತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಏನೇನು ನಡೆದಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಳೆಯೇ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಸಭೆಗೆ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತರತಕ್ಕಂಥಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ. ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಏನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ರೈತ ಸಂಘದವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಚಕಾರ ತರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ

ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೇ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲಾ. ಫೆರಾವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಹಾಗಾದರೆ ೧೯೬೨-೬೯ ರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇಂಥಾ ಫೆರಾವ್‌ಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಡೆದಿವೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೋಗಿ ಫೆರಾವ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವೆಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದು ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಕಡೆಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವ ಇದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಾರದು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಒಂದು ನೇಳೆ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಈ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದು ಅದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಅದು ಅಧೀಕಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವಾಗ ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವಾಗ ಇದನ್ನು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ನಿಯಮಾವಳಿ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವೂ ಸಹ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ ಅನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಶ್ರೀಮನ್ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿನವರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದೇನೆಂದರೆ, It amounts to censuring the Government ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಇಂತಹ ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, it amount to censure of the Government ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾನು ಅಷ್ಟೊಂದು ದೂರ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಡ್ಡರ್ಸ್ ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಮೂಲಕ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಮಧುಗಿರಿ ಪ್ರಕರಣ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು, ಅದೂ ಕೂಡ ಅಡ್ಡರ್ಸ್ ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಮೂಲಕ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಆಗ ಇಡೀ ಸರ್ಕಾರ ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ತಯಾರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಷಯ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕಾರವಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸೆನ್ಸಾರ್ ಆಫ್ ದಿ ಗೌರ್ದೆ ಮೆಂಟ್ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಾದರೆ ಗೌರ್ದೆ ಮೆಂಟ್ ಸೆನ್ಸಾರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಸ್ ಮೋಷನ್ ತಂದು ಗೌರ್ದೆ ಮೆಂಟ್ ಸೆನ್ಸಾರ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಅಡ್ಡರ್ಸ್ ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಸಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಈ ಸಭೆಗೆ ಒಂದು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ನಮಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕು. ತಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ತುಂಬಾ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೀರಿ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ನಡೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ರೈತರ ಚಳುವಳಿ ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಕಳೆದ ೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅದು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಾಗಸಮುದ್ರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಘಟನೆ ಏನಿದೆ ಅದು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಆಯಿತು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತಹ ಕ್ರಮ ಸರಿಯೇ ತಪ್ಪೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಕೂಡತಾವು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಶರಹ ಕೊಲೆಗಳು ಆಗುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅದು ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದರಿಂದ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ನಾವು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಇನ್ನು ಯಾವುದು ಇದೆ ? ಅದಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಇನ್ನು ಏನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು ? ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ದಯಮಾಡಿ ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ತಿಳಿಪಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಈ ಅಡ್ಡರ್ಸ್ ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ನಮಗೆ ಗೈಡ್‌ಲೈನ್ ಹಾಕಿಕೊಡಿ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಆಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಸೆಳೆಯುವ

ಸೂಚನೆಯ ಕೆಳಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ. ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಹಾಕಿಕೊಡುವುದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ತಲೆಬಾಗಿ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ ನಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಸಮಸ್ತರು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಾಗ ಅಂದರೆ ಈ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ಇದು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ, ಇದನ್ನು ನಾನು ಅಡ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾಳೆ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಇದನ್ನು ಮತ್ತೆ ನೀವು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತೀರಾ ಹೇಗೆ ಎಂದು ನಾನು ಆಗ ಕೇಳಿದೆ. ಇದು ಒಂದೆ ತಕ್ಷಣ ನಾನು ಇದನ್ನು ಅಡ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇದು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆ !

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ದಿವಸ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಇದು ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ತಾವು ಈ ಮಾತನ್ನು ತುಂಬಾ ಆಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ; ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಏನು ಬಂದಿತ್ತು ಅದನ್ನು ನಾನು ಅಡ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ನಾಳೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಡ್ವರ್ಮೆಂಟ್ ನೋಟೀಸ್ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ ಯಲ್ಲಾ !

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ಈ ದಿವಸ ಬಂದಾಗ ಮನಸ್ಸು ವಿಶೇಷ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎದ್ದಾಗ ತಕ್ಷಣ ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಎಂದರೆ ಇದು ನಾಳೆ ದಿವಸ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ, ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ಅವರು ಹಾಗೇ ಮುಂದು ಮುಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮೊದಲೇ ತಮಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಈ ವಿಷಯ ಹೆಚ್ಚು ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಚಿವರವರು ಹಾಗೂ ವಿಧಾನ ಚರಿತ್ರೆ ಸಮಿತಿಯವರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ಸಿ. ಪೆರಮಾಳರವರು ಜೊತೆ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಈ ಸನ್ಯಾಸಿ ಕೊಡಮೆಗೆ ಗ್ರಾಮ, ನಾಗಸಮಾವ್ರ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಮಂಗೋಟಿ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಾಗಸಮಾವ್ರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಗೇಲರಿಯಾರ್ ನಡೆದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಆ ಊರಿನ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕಂಡು ಅವರ ಮಧ್ಯೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ವಿಶೇಷ ಪರಿಶೀಲನೆ ದಿವಸ ಗಳಿಗೆ ನಡೆದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದರ್ಶಿಗಳು ಇದ್ದರು. ಯಾರ್ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಿ ಖಾಸ್ಸಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಟೆಪ್ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮಂಗೋಟಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಆ ಘಟನೆ ನಡೆಯುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಖಿದ್ದಾ ಇದ್ದು ನೋಡಿದಂತಹ ಏನು ಗೊತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಟೆಪ್ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕಾ ಪರಮಿಗಳು ಮತ್ತು ರೈತ ಚಳುವಳಿಯ ಸಮಿತಿಯವರು ಮುಂತಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಂದು ಹುಚ್ಚಿಡತಹ ಕರಪತ್ರ ಗಳನ್ನೂ ತಂದಿದ್ದೇವೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಯಾರ್ಯಾರೂ ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹುಚ್ಚಿಡತಹ ಕರಪತ್ರವನ್ನೂ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆ ನೀಡಿ, ಮುಖ್ಯವಾರ ವಿಚಾರ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ ರೈತರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಯಾರ್ಯಾರೂ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟ ಆಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇರುಬರಿಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಯಾರ್ಯಾರೂ ರೈತರ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು, ರೈತರ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಟ್ಟನ್ನು ಬಡೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಮಂಗೋಟಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಸಭೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲದೇ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಪೋಲೀಸರವರ ಬೆಂಬಲ

ದಿಂದ ಆ ದಿನ ಪೋಲೀಸ್ ವ್ಯಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಶಾಮಿಯಾನ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಲಕರಣಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಸಭೆ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಮಠವು ದಕ್ಕೊಪ್ಪರ ಮಂಗಳಾಚಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರೂತಹ ಜನ ದೇಳಿದಂತಹ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸುಮಾರು ೧೦ ಗಂಟೆ ಅಥವಾ ೧೧ ಗಂಟೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ರೈತರ ದಾರಿಯನ್ನು ಅಡ್ಡ ಗಟ್ಟಿದರು, ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು, ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ನೀವು ಆ ಸಭೆಗೆ ಹೋಗಬಾರದು, ನಾವು ಆ ಸಭೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಎದುರಿದ್ದಾಗಿ ಅವರು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ರೈತ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ನಾವು ಮುರಿಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ನೀವು ಹೋಗಬಾರದು ಎಂದು ಅವರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ೨ ಜೀಪು ಮತ್ತು ೨ ವ್ಯಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಂತಹ ಸುಮಾರು ೬೦-೭೦ ಜನ ಶಸ್ತ್ರ ಸಜ್ಜಿತ ಪೋಲೀಸರಿಗೂ ಆ ಜನರಿಗೂ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಯಿತು. ಪೋಲೀಸರು ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ಎಳೆದು ಹಾದುಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಜನರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಜನ ಮಹಿಳೆಯರೂ ಸೇರಿ ಸುಮಾರು ೪ ಸಾವಿರ ಜನರು ಅಲ್ಲಿದರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಎರಡು ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕೆಲವು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಅವಾಚ್ಛ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಆ ಪೋಲೀಸರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ಅವಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಚಳುವಳಿ ನಡೆದಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಅವಾಚ್ಛ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರು ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಜನ ಹೆಂಗಸರು ಬಂದು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರತೀಕಾರ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ತೋರಿಸಿದರು.

ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಹತ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರು ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ರೈತರೂ ಸಹ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೇಳಿದಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಈಗ ಯಾರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆತೆ ಇನ್ನೂ ಏಕೆನೋ ಅವಾಚ್ಛ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಹ ರೈತರು ನೀವು ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಯಾರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಪುತ್ರಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ರೈತರು ಹಾಗೂ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೂ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆದಿದೆ, ಯಾವುದು ನಡೆದಿದೆ, ಪರಸ್ಪರ ಘರ್ಷಣೆ ನಡೆದಿದೆ. ಸುಮಾರು ೫೦೦೦ ಗಾಡಿಗಳಿಗೆ ಜಮೀನು ಆಗಿದೆ. ಆದಿನ ಅಲ್ಲಿನ ಸಮಾರಂಭ ರದ್ದುಗಿದೆ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಹೋರಾಟ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫-೪ ಗಾಡಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಜಮೀನು ಆಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ೬೦-೭೦ ಜನರನ್ನು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಲಾಠಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಶ್ರುವಾಯ ಸ್ವಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡದೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಗೋಳಿ ಬಾರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಈ ಗೋಳಿದಾರ್ ನಿಂದ ಶ್ರೀಪ್ರಸಾದ್ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಎಂಬುವವರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ನಾಗಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲೇನು ಎಂಬುವವರು ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಸುಮಾರು ೧೬ ವರ್ಷದ ಯುವಕ ನಟರಾಜ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲೇನು ಸತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ತಿಳಿದು ಅವನಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡಲು ಬಂದ ನಟರಾಜನನ್ನು ಸಹ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿ ಕೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಗಾಯಗೊಂಡ ನಟರಾಜನು ೨೬ ನೇ ತಾರೀಖು ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ತು ಹೋದ. ಈ ಒಂದು ಗೋಳಿದಾರ್‌ನಿಂದ ಸುಮಾರು ೫ ಜನರು ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಗೋಳಿ ಬಾರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದರ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಾರಣವಿರಬೇಕು. ಈ ಗೋಳಿದಾರ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾರಣವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪೋಲೀಸಿನವರೇ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಜೀಪ್‌ಗೆ ಟಬ್ಲೆಟ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬೇಕೆಂದು ಮಲ್ಲೇನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಘಟನೆ ನಡೆದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜನರಿಂದ ವಿಷಯ ಎನ್ನು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಟೀಪ್ ರೇಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೆ ನಾಗಸಮುದ್ರದಿಂದ ಮೇವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ ದಾರಿಯಿಂದ ದಕ್ಕಾ ಬಂದೂಕನ್ನು ಹಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಅಥವಾ ಎಂದೂವರೆ ಮೈಲಿ ದೂರದ ಹಳ್ಳಿಯಾದ ಸನ್ಯಾಸಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದ

ಬಳಿಯೂ ಕೂಡ ಗುಂಡನ್ನು ಹಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸನ್ಯಾಸಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಕ ಸಾಬ್ ಎಂಬುವರ ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿರುವ ರೌದ್ರವನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಈಗಲೂ ನೋಡಬಹುದು. ಮತ್ತೇ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಎಂಬ ವರ ಮನೆಯ ಮುಂದಂಗಡೆಯೂ ಸಹ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾನೂನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ, ದಿನಾಂಕ ೨೫ ನೇ ತಾರೀಖು ನಡೆದ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಸರ ರಾಕ್ಷಸರಂತೆ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾತ್ರಿವೇಳೆ ಸುಮಾರು ೧೨ ಗಂಟೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಅಬಾಲವೃದ್ಧರನ್ನು ತಲಸಿ ೨೯ ಜನರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ.....

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಎನೇನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಏನನ್ನು ಉಳಿಸಿಲ್ಲ. Have you permitted him to discuss in detail? He has expressed everything from beginning to end. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನೂ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕಾನೂನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ರೈತರ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ರೈತರು ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ರೈತರನ್ನು ನಾವು ತಂದೊಡ್ಡಿದರೆ ಇದು ತುಂಥಾ ವಿಶೇಷಕರವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಬಂಧು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ರೈತರು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾಗೋಡು ಶಿವಪ್ಪನವರು. ಅಲ್ಲಿ ಎನಾದರೂ ಮತ್ತೆ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ ನಾಲ್ಕನೇಯ ಹೊ ಬೀಳಬಹುದು ಎಂಬ ಸುದ್ದಿ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಬಂಧು ಪ್ರಚೋದನೆಯನ್ನಾಳಲು ಮಾಡುವಂತಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವರ ಹಿಂದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅಲ್ಲಿ ಗೋಳಿಬಾರ್ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತೆ ಪೋಲೀಸಿನವರೇ ಅಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಗೋಳಿಬಾರ್ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಗೋಳಿಬಾರ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ರೈತರು ತಮ್ಮ ಸಂಘರ್ಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಾಗ ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಪೊಲೀಸಿನವರಿಂದ ಈ ಬಂಧು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವಂತಹ ವಿಷಯವಾಗಿವೆ. ಇದು ಬಹಳ ಗಹನವಾದಂತಹ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸರಿಯಾದ ಹಾಗೂ ಸವಲಗುಂದ ಕರವಿಗೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಾಗಸಮುದ್ರದ ಮಡಿಗೂ ಹಬ್ಬಿ ರೈತರ ರಕ್ತ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಿ ರಕ್ತದ ಕೋಡಿ ಹರಿಯುತ್ತಿವೆ. ರೈತರ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾಗ ಸಮುದ್ರ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹಾಗೂ ಸನ್ಯಾಸಿ ಕೋಡಕುಂಕಿಯವರಿಗೂ ಹಬ್ಬಿದೆ. ಇದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿರಿ. ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಬಂಧು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಷಯವಾದ್ದರಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಕೆಲವು ರೈತರನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಮಾಡಿದರೂ ಹೌದಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಸುಮಾರು ೨೯ ಜನರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿ ಅವರನ್ನು ಜಾಮೀನು ಮೇಲೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

MR. SPEAKER. Then how do you contend that....

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Sir, my submission is this is not the entire matter. This is a part of the episode, part of the fring. I am not attacking the arrest of 20 persons. I am not attacking the Government on the question of arrest of innocent persons

numbering 29, but the entire episode, the circumstances which led to the police firing and the surrounding factors. I am not urging on the aspect of 29 persons arrested. I have incidentally mentioned about the manner in which the police people behaved towards the innocent rural people and that is the point, that is the limitation within which I have advanced my argument.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾಗಸಮಂಧದ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರೊಂದಿಗೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು ೫೦-೬೦ ಜನರು ಮಾತ್ರ. ಈ ೫೦-೬೦ ಜನರ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆಯನ್ನು ಪೊಲೀಸರೊಂದಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಮೇಲೆ ಪೊಲೀಸರೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಅಗೌರವವನ್ನು ತೋರಿಸಿಲ್ಲವೇ? ಇದೀ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಅವರು ಅಗೌರವವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿಲ್ಲವೇ? ಇಂತಹ ಅಂಧಪ್ರದೇಶ ಅಥವಾ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಗಲಭೆಯಾದಾಗ ಪೊಲೀಸರೊಂದಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫೦-೬೦ ಜನರ ಗಲಭೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಗೋಲಿಸಾರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗೋಲಿಸಾರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ Censure motion ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಇವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎನಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ವಿಷಯ ನಾಳೆ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಾಳೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ —ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಹೋದರೆ ನಾವು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ತಾವೇನಾದರೂ ಉತ್ತರ ವಿನಯ ಮಾಡಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ವಿನಾದರೂ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೇಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

೪-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಪೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಬಹುಶಃ ಮರತು ಹೋದರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರೇ ತಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ, ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜಾರ್ಜ್‌ಟೀಬ್ ಹಾಕಿದ ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ತಮರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಬೇಲ್ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಜಾರ್ಜ್‌ಟೀಬ್ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಆ ದಿನ ನನಗೆ ಬಂದ ಸುದ್ದಿ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಮಾಹಿತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಈಗ ನಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಅವರು ಕೇಳಲಿ. ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಪಕೇಲರು, ಮಗ್ಗಿಗಳು, ನಾವು ಪಕೇಲರಾಗಿರಬಹುದು. ನಾವು ತಪ್ಪು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನೀವು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ತಪ್ಪು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಅದನ್ನು ಫೇಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಾದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ.

“On 25th February 1970 after question hour, the hon. member Sri S.R. Bommmal, who had sent a notice of an adjournment motion regarding the incidents at Hubli and Dharwar and lathi charge alleged excess by police, sought the permission of the Hon. Speaker to make a few remarks in support of his contention for the admission of the motion. After hearing the hon. Member as an exceptional case, the Hon. Speaker made the following observation disallowing the motion”.

“It is a well-known proposition that law and order situation cannot be the basis for an adjournment motion. Therefore, I cannot admit it and give my consent to the motion.”

ನೀವು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ರೂಲಿಂಗ್, ಅದೇ ಅದನ್ನು ಕೋಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನೂ ಕೋಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. I am prepared to read any number of rulings. You have not made out any new point which is different in the present circumstances. I could have quoted better rulings.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಯಾವ ನಿಯಮದ ಕೆಳಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ನಾವು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅಡ್ಜರ್ನಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ರೂಲಿಂಗ್ಸ್ ಮತ್ತು ಹೊರಗಡೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಅಡ್ಜರ್ನಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿ ಕೊಡಬಹುದು, ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಓದಿನೇ ನಿಯಮದ ಕೆಳಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಇದ್ದು ಅಧಿಪ್ರಾಸಂಗವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದವುಗಳಿಗೆ ಮಧುಗಿರಿ ಪ್ರಕರಣ, ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಹುಬ್ಳಿ ಇನ್ಸಿಡೆಂಟ್‌ಗೂ ಪೊಲೀಸ್ ಫೈರಿಂಗ್‌ಗೂ, ಅಸತ್ತಿರ ಇನ್ಸಿಡೆಂಟ್‌ಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ.

MR. SPEAKER.—In view of the matter being in the Court.....

SRI Y. RAMAKRISHNA.—You refer to L.A. Debates, Vol. VIII Page 21, dated 9th December, 1959; L.A. Debates Vol. V dated 12th December 1958 and L.A. Debates Vol. XXIV dated 25th February, 1970 page 190. So, there is a long line of rulings not only in the Mysore State Legislature, but also in every legislature in India and elsewhere on this question. ಇಂತಹ ರೂಲಿಂಗ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ತಿರುಗತೇ ಇದೆ. ಗಂಭೀರತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಿರುಗತೇ ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರುವುದರಿಂದ

ಇದನ್ನು ಆಡ್ವರ್ಸಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಆಗಿ ಕನ್ನಡರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಿಯಮ 53ರ ಪ್ರಕಾರ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬಹುದು ನಂತರ ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಆ ರೂಲಿಂಗ್ ಪ್ರಕಾರ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—53ನೇ ನಿಯಮದ ಕೆಳಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. In view of the matter/pending in the Court.....

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಎಫ್.ಐ.ಆರ್, ಚಾರ್ಜ್ ಶೀಟ್ ಹಾಕಿ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾಳೆ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಬಂದಾಗ, ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಬರತಕ್ಕಂಥ ದೃಷ್ಟಿ ಇರುವುದರಿಂದ.....

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ವನ್ನು ನಾವು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದೇ ಹೊರತು ಕೇಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. That is one of the conditions of the admissibility. I know it.

MR. SPEAKER.—The rule says.

“the motion shall not deal with any matter which is under adjudication by a Court of Law having jurisdiction in any part of India.”

ತಾವು ನೇರವಾಗಿ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—But the proviso to Rule-53 says.

“Provided that the Speaker may in his discretion allow such matter being raised in the Assembly as is concerned with the procedure or subject or stage of enquiry if the Speaker is satisfied that it is not likely to prejudice the consideration of such matter by the statutory tribunal, statutory authority, commission or Court of inquiry.”

Therefore, my submission is, you seem to have taken only one single unnecessary thread of the incident or series of incidents relating to the Nagasamudra firing. I am not emphasising on the question of pendency of the case. My entire submission is based on police firing and other connected matters. That is the point. If you think this is one of the conditions of the admissibility, then you have been given abundant discretion to overlook it. Therefore, it shall not come in the way of your exercising/discretion or giving permission to have a full debate in the matter.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಸಬ್—ಜುಡೀಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದರಲ್ಲಿ ಸಬ್—ಜುಡೀಸ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 53ನೇ ನಿಯಮದ ಕೆಳಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಷಯವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅನೇಕ ವಿಧಾನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಗಳೂ ಕೂಡ ಆಗಿವೆ. Supremacy of the Legislature cannot be taken away simply by filing a charge sheet.

MR. SPEAKER.—This is only to keep ourselves in rest ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಈ ರೀತಿ ನಾವು ಒಂದು ಚಾರ್ಜ್ ಶೀಟ್.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ಒಂದು ಸೆಲ್ಫ್ ರಿಸ್ಟ್ರೇಂಟ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ, ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರಲ್ಲ.

SRI S.R. BOMMAI.—Self-restraint should not liquidate our rights as legislators. That is also very important. ಆದರೆ ಶಾಸಕರಾಗತನ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಚಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರ ಕೋರ್ಟ್ ಮುಂದೆ ಇದ್ದರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ನಿರ್ಣಯಗಳಿವೆ. ಇದು ರೂಲ್ ೫೦ರ ಕೆಳಗೆ ಬರಬೇಕೋದರೆ ನಿಯಮ ೩೦ರ ಕೆಳಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಬಂದ ಕೂಡಲೆ ಚಾರ್ಜ್ ಶೀಟ್ ಹಾಕಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಒಂದು.....

MR. SPEAKER.— This is a specific prohibition.

SRI S.R. BOMMAI—Exactly.

MR. SPEAKER.—Under rule-50 the matter which is before the court, prohibits the right of taking up this matter.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದೆ, ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಬಗ್ಗೆ ಚಾರ್ಜ್ ಶೀಟ್ ಹಾಕಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. If the Government wants to take refuge on that ground, ಚಾರ್ಜ್ ಶೀಟ್ ನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಕಿದೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಕಲಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಕಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಾರ್ಜ್ ಶೀಟ್ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. We have got a right to discuss even the matters which are pending before the court. We have got a right. ಯಾವ ಮೆರಿಟ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಏನು ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದರ ಮೆರಿಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಡಿ—ಮೆರಿಟ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಡಿಸ್ಕಸ್ ಮಾಡಬೇಕೇ ಮಾಡಬಾರದೇ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ರೈಟ್ಸ್ ಇದೆ. Merits of the case ಏನಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಚಾರ್ಜ್ ಶೀಟ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವಾಗ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ? ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ? ಚರ್ಚೆವಳಿ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಇಲ್ಲಿ ರೈತರ ಚಳುವಳಿ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಇಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಫೈರಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ನಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಅಪರಾಧಿಗಳು, ನೀರಪರಾಧಿಗಳ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, have they prosecuted the Police ? ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಬೇರೆ. Here we say, police are responsible for this firing. ಏನಾದರೂ ಪೊಲೀಸಿನವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಅದುದರಿಂದ ಏನು ಚಾರ್ಜ್ ಶೀಟ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಅದುದರಿಂದ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಏನೂ ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—Rule 53 says thus,

“No Motion which seeks to raise discussion on a matter pending before any statutory tribunal or statutory authority performing any judicial or quasi-judicial functions or any commission or court of enquiry appointed to enquire into or investigate any matter shall ordinarily be permitted to be moved.”

Further provision gives you to exercise your discretion. It says thus.

“Provided that the Speaker may in his discretion allow such matter being raised in the Assembly.....”

MR. SPEAKER.—In rule 52, sub-clause 1 to 8 also prohibits. Rule 53 also prohibits. In respect of rule 52, there is no discretionary provision.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—When rule 53 specifically refers to pendency of matter before any tribunal or quasitribunal or other authority, all rules, i.e., rules 50, 51, 52, and 53 all of them should be read together and then come to a conclusion. All the rules cannot be read in isolation. Each one of these rules, is connected with the other. Therefore, my submission is, as has been pointed out by Sri Bommai, mere pendency of cases in connection with the arrest of 29 persons alleged to be connected with the incident, is not at all a point. The entire subject matter and the matter connected with that, before, during and after, hinges upon the police firing.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—೨೯ ಜನರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೇ ಹೇಳಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಅಲ್ಲ.

MR. SPEAKER.—In fact I did not know that. When he brought that to my notice, I asked the Government whether that matter is correct.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ವಂದೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಆಧಾರವಿದೆ? ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ? ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು? ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಆಧಾರವಿದೆಯೇ?

MR. SPEAKER.—In rule 52, clause 7, there is a mandatory provision prohibiting matters to be taken up which are in the court. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರವರೇ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಚಾರ್ಜ್ ಶೀಟ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಹಿಂದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆಯೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು.

SRI J. H. PATEL.—What is the matter which is before the court; who knows it?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅವರ ಗಹನತೆ ಮತ್ತು ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ೩೦೨ ರೂಲ್ ಕೆಳಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ನಾವು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇ

ವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. If you insist me like that, I will have to say in view of the sub-rule 7 of the rule 52: I cannot allow this matter to be taken up.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—Any matter that may be permitted to be raised before this House under anyone of the rules, pendency of that particular case in a court of law, is barred. Broadly speaking, I humbly submit that in a matter in which I have obtained a stay order, a bill has been passed. Now, how does it come in the way?

MR. SPEAKER.—We have not surrendered our rights to that extent.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—That is exactly the submission made by Sri Bommai. I have been repeatedly trying to explain my position. Pendency of a case before a court of law does not bar us from taking up a matter for discussion in the House. We are not insisting upon or talking about in any manner about the case or cases pending in connection with this incident. The entire matter is quite a different one. I have made it very clear.

MR. SPEAKER.—The matter has been referred to the enquiry officer. The Deputy Commissioner is the enquiry officer and the matter is before him for investigation. 25 ಜನರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಚಾರ್ಜ್‌ಶೀಟ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಲಿಂಕ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?

SRI S.R. BOMMAI.—Sir, I would like to bring to your kind notice the observation made on page 910 in the Practice and Procedure of Parliament by Kaul and Shakhder, which reads thus:

“It is the absolute privilege of the Legislatures and members thereof to discuss and deliberate upon all matters pertaining to the governance of the country and its people. Freedom of speech on the floor of the House is the essence of Parliamentary democracy.”

MR. SPEAKER.—That is in respect of speeches;

SRI S.R. BOMMAI.—Speeches cannot be made under vacuum. It curtails the freedom of speech and right to bring any motion. Further, it says as follows.

“Certain restrictions on this freedom have to a limited degree been self-imposed. One such restriction is that discussions on matters pending adjudication before courts of law should be avoided on the floor of the House, so that the courts function uninfluenced by anything said outside the ambit of trial, in dealing with such matters.

While applying the restrictions regarding the rule of sub-judice, care has to be taken to see that the primary right of freedom of speech is not unduly impaired to the prejudice of the Legislatures. In this context, the Speaker ruled :

The rule whether a motion which relates to a matter which is under adjudication by a court of law should be admitted or discussed in the House has to be interpreted strictly. While on the one hand the Chair has to ensure that no discussion in the House prejudice the course of justice, the Chair has also to see that the House is not debarred from discussing an urgent matter of public importance on the ground that a similar allied or linked matter is before a court of law. The test of subjudice in my opinion should be that the matter sought to be raised in the House is substantially identical with the one on which a court of law has to adjudicate. Further, in case the Chair holds that a matter is subjudice, the effect of this ruling is that the discussion on the matter is postponed till judgement of the court is delivered. The bar of sub-judice will not apply thereafter, unless the matter becomes subjudice again on an appeal to a higher court.

It is a well-established rule that discussion on a matter which is subjudice is out of order, and it has been held that a matter is not subjudice until legal proceedings have actually started. The question whether a particular matter is sub-judice is decided by the Speaker on the merits of each case."

Sir, firstly, here we do not know what is the case filed by the Government. The Government has not submitted any document to the Speaker or to this House. Therefore, it will be futile for us to exercise on that issue.

MR. SPEAKER.—On page 911, it further says thus.

“Under the Rules of Lok Sabha any matter which is under adjudication by a court of law having jurisdiction in any part of India cannot be raised in the House in any form, such as questions, adjournment motions, motions, resolutions and cut motions”.

SRI S R BOMMAR.—Here, we are discussing on a non-existent matter. We do not know what is the matter before the court; Whether it is identical or whether it will prejudice course of justice. The Speaker has to exercise his discretion for admitting the adjourn-

ment motion. The Government should have placed the matter before the Speaker that such and such a case has been filed, and detail regarding charges, witnesses whether the matter under discussion is identical, etc., etc. There is nothing and no details are available so far as the Government is concerned. While applying this rule abundant care has to be taken to see that the rights of the Legislature are not curtailed.

MR. SPEAKER. — Sub-rule 7, of the rule 52 specifically bars from taking up the issue. It should satisfy all the conditions under rule 52. Otherwise, I cannot give my consent. If the Government produces any document, we can examine it. Otherwise, we shall have it tomorrow.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ಸರ್ಕಾರ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ದಯಮಾಡಿ ಕೇಳಿ. ನೋಟೀಸ್ ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರಶೋತ್ತರವೇಳೆ ಆದಮೇಲೆ, ರೆಗ್ಯುಲರ್ ವರ್ಕ್ ಆದ ತಕ್ಷಣ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿದರು. ಆ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ, ನಾನು ನೋಟೀಸ್ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರೂಲಿಂಗ್ಸ್ ಇವೆ. ಆದರೆ ವಿಷಯದ ಗಹನತೆ ಮತ್ತು ಶೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ನಾಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನಾರವರು ಮತ್ತು ರಾಮದೇವ್ ಅವರು ಮೊನ್ನೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಅಂಟಿಪೇಟ್ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಸತ್ಪ್ರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಓದಿದಮೇಲೆ ಅವರು ನೋಟೀಸ್ ಕಳಿಸಿದ್ದರು. ನಾಲ್ಕು ಅಥವಾ ಐದನೇ ತಾರೀಖು ಬಂದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಇವತ್ತು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದಿತ್ತು. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ನಾಳೆ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಇನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಆದು ನಾಳೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾಳೆ ಏಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಿಯಮ ೫೦ ರಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕನ್ವಿನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಜನರನ್ನು ಆರಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಚಾರ್ಜ್ ಶೀಟ್ ಫೈಲ್ ಮಾಡಿದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಳಿದೆ; ದಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡುವಾಗ ವಿಷಯದ ಗಹನತೆ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ೩೦ನೇ ನಿಯಮದ ಕೆಳಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ರೂಲ್ ೩೦ ರ ಕೆಳಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಡ್ವರ್ನಿಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದೀರಿ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ನಾವು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸಣ್ಣ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಟೀಸ್ ನಿಂದ ಹೊತ್ತು ಕಳೆಯುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ನಾವು ಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೊಟಗಾಂತರ ಜನ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ, ಗಹನತೆ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೂ ಒಪ್ಪಿದೀರಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಇದು ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲ. Some other incidents leading to it. ರೈತರ ಚಳುವಳಿ ಇದ್ದ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ರೈತರು ಚಳುವಳಿ ಏಕೆ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ.

4.30 PM

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಚಾರ್ಜ್ ಶೀಟ್ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ಅದನ್ನು ತರಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ.

MR. SPEAKER. — I cannot commit a blunder. I will look into it.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಬೃಂಡರ್ ಅಲ್ಲ. ಚಾರ್ಜ್‌ಷೀಟ್ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಕೂಡ ತಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ.

MR. SPEAKER.—That is under Rule 53. Rule 53 is a different aspect and Rule 52 is a different aspect. Rule 50 is different specifically barring...

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳು ಬಂದಾಗ ಹಿಂದೆ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಟೆಕ್ನಿಕಾಲಿಟಿಗಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿಷಯದ ಗಹನತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ಎತ್ತಿದ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳಿ ಕೊಂಡು ಬಂದು ವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸೂಕ್ತ ಉತ್ತರ ಬಂದರೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೇ ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ನಮಗಿಂದ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡರು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ವಿಷಯ ಮುಗಿಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಟೆಕ್ನಿಕಾಲಿಟಿಗಿಂತ ವಿಷಯದ ಗಹನತೆ ಮುಖ್ಯ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಎರಡು ಗಂಟೆ ಮೊದಲು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಸೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿರುವುದರಿಂದ ೧೦-೪೫ಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸ್ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವಾಗ ನಾನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಏನು ತಂದೆ ಎಂದರೆ ಈ ವಿಷಯ ಗಮನಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆ ಮುಖಾಂತರ ಬಂದಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನೋಟೀಸ್ ನೋಡಿದರೆ ನಿಯಮಾವಳಿ ೫೦ರ ಕೆಳಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂಬ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ. ನಿಯಮ ೫೦, ೫೧ ೫೨ ಮತ್ತು ೫೩ರ ಪ್ರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರುವ ಸಂದರ್ಭವಿರುವುದರಿಂದ ನಿಯಮ ೩೧೨ರ ಪ್ರಕಾರ ನಾಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚಾರ್ಜ್‌ಷೀಟ್ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಚಾರ್ಜ್‌ಷೀಟ್‌ನ್ನು ನನ್ನ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ತರಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ತಾವು ಯೋಗ್ಯ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ವಿಚಾರವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದಾಗ ವಿಷಯಗಳು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವ ಸಂಭವಗಳಿವೆ. ಅನೇಕಸಾರಿ ಈ ತಹವೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಹೇಳಿಕೆ ಕೇಳಿದಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಕೊನೇ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ, ನೋಟೀಯೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಟೆಕ್ನಿಕಾಲಿಟಿಗಿಂತ ವಿಷಯದ ಗಹನತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಿಷಯದ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವಹಾಗಿದ್ದರೆ ಕೊಡಲಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದಕ್ಕೆ ಕಡ್ಡಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳಿ ಎಂದರೆ, ಹೇಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಬೇಕು...

MR. SPEAKER.—Please hear me. You are at what stage ? The Notice is given at 10.45 a.m.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ :—ಇಂಥ ಘಟನೆ ನಡೆದಮೇಲೆ ವಿಧಾನಸಭೆ ಸೇರಿದರೆ ಪ್ರಥಮ ದಿವಸವೇ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ತರತಕ್ಕ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ನಡೆದಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನುಭವಿಗಳು. ಈ ವಿಚಾರ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆಂದು...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ನಾನು ಎನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ೩೦ನೇ ಪ್ರಕಾರ ನಾಳೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ...

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ :—ಇದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ಹಿಂದೆ ತಾವು ವಿರೋಧಪಕ್ಷ ದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ತಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದೆ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಸರ್ಕಾರ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ನಡೆದ ಭಟನೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಲೋಚನೆ ಏನು ? without admitting the motion many a time we have...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಕನ್ಸಂಟೆ ಕೊಟ್ಟುಮೇಲೆ...

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ :—ಕನ್ಸಂಟೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ ಸಂದರ್ಭಗಳು ವಿಶೇಷ ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ :—ಇದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೇರೆ ತರಹದಲ್ಲಿ ತರಲಿ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗ ಇದೆ. ನಿಯಮ ೩೦ನೇ ಕೆಳಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ :—೩೦ನೇ ಪ್ರಕಾರ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲೇಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ :—ಹಿಂದಿನ ರೂಲಿಂಗ್‌ಗಳಿವೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ :—ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ, ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲ. ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್ :—ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪದ ಅನುಭವಗಳು ತಮಗೆ ಆಗಿದೆ. ನನ್ನೆ ಫೈರಿಂಗ್ ಆಗಿ ಇದ್ದತ್ತು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ತರುತ್ತಿತ್ತು. ಇದು ಹೋದ ತಿಂಗಳು ೨೫ ರಂದು ಆಗಿರುವುದು. ಇದಕ್ಕೂ ತಾರೀಖು ? ಇಷ್ಟು ದಿನವ ದರೂ ಸರ್ಕಾರದ ಬಳಿ ಯಾವ ಮಾಹಿತಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆ ? ಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಹೇಳಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ನಾಳೆಯವರೆಗಾದರೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮುನ್ಸೂಚನೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ನಾಗಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮುನ್ಸೂಚನೆ ಕೊಡದೇ ೧೦-೫೦ನೇ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟು ಉತ್ತರ ಕೇಳಿ ದರೆ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ ? ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಾಳೆ ಉತ್ತರ ಬರುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಈಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿ ಎಂದರೆ ಅವರು ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್ :—ನಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮುನ್ಸೂಚನೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇರ ಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಜ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲವೆ ? ನಾಗಸಮುದ್ರದತ್ತ ಹೋದ ತಿಂಗಳು ೨೫ನೇ ತಾರೀಖು ಏನೇನಾಯಿತು ಎಂಬುದು ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆ ? ವಿವರವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ನಾಳೆ ಕೊಡಲಿ. ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಜನಸಮೂಹವೇ ಉದ್ಗ್ರವಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದೆ. ೩ ಜನ ನಿರಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ವಿಷಯ ವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವ ಸೂಕ್ತತೆಯನ್ನು ಈ ಸದನ ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ಇದು ಏತಕ್ಕಿರಬೇಕು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ನಾಳೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್ :—ನಾಳೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದರೆ ಇವತ್ತೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾಗಿದೆ ? ವಿಷಯ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಂ.—ತಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿವರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಸಚಿವರು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದಿಲ್ಲವೇ? ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಅನಾಹುತವಾಗಿರುವಾಗ ಯಾವುದೋ ಮೂರು ಹಳೇ ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಓದಿ ಕುಳಿತಿದ್ದೀರಲ್ಲ. ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಹೃದಯವಂತಿಕೆ ತೋರಿಸದೇಹೊದರೆ ಹೇಗೆ? ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟು ಹಗಲೆರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಜನರನ್ನು ಕೊಂದು, ಜನರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸದೇ ಸ್ಪೋಟಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಉದ್ವಿಗ್ನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿರುವಾಗ like a Contented man ಹಾಯಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾನೂನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಬದುಕುವಂಥ ಮನುಷ್ಯ ಇದ್ದರೂ ಅವನು ಬದುಕಿದರೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ನಟರಾಜ್ ಎಂಬ ಹುಡುಗನನ್ನು ಹೊಡೆದು ನಾಯಿಯಂತೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವನು ಸಾಯುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಖಾಯಂ ಅದಮೇಲೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಅಮಾನುಷವಾದ ಕೆಲಸಗಳಾಗಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆಯಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಅದನ್ನು ನಾಳೆ ಮಾತನಾಡೋಣ ಎಂದರೆ ಏನು ಸ್ವಾಮಿ? ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಸಸನದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೇನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ಅವರು ಸಭೆ ಸೇರಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಸೇರಿದ್ದರು ಎನ್ನು ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಚಾರ. ಇದೇ ರೀತಿಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು ಅದರೇ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಂ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ...

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾವು ಈಗ ಬೆಜಿನೇಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು ಆ ಮೇಲೆ ನಾವು ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಹಾಗಾದರೆ ಸಭೆ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಮುಂದೂಡಬಹುದಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಂ.—ಸಭೆಯನ್ನು ೨೦ ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಮುಂದೂಡಲಾಗಿದೆ,

(ಸಭೆಯು ೪-೪೫ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಂದೂಡಲಾಯಿತು).

(The House re-assembled at 5-45 P.M.)

(Mr. Speaker in the Chair)